

BRUSSELS EXPO | 25 JAN – 1 FEB 2026

BRAFA ART FAIR

GUEST OF HONOUR: THE KING BAUDOUIN FOUNDATION

DELEN

PRIVATE BANK

Een verloren schets van Rubens duikt opnieuw op en wordt voor het eerst
tentoongesteld op de 71ste editie van BRAFA

Peter Paul Rubens (Siegen, 1577 – Antwerpen, 1640)
Portret van een oude man, circa 1609
Coll. Klaas Muller, België

Een uitzonderlijke ontdekking markeert het actuele nieuws in de kunstwereld: een schets van Peter Paul Rubens, die lange tijd als verloren werd beschouwd, duikt opnieuw op en wordt voor het eerst aan het publiek gepresenteerd op de BRAFA Art Fair, van 25 januari tot 1 februari, op Brussels Expo.

Het werk, getiteld *Portret van een oude man*, werd herontdekt door de Belgische handelaar in Oude Meesters en voorzitter van BRAFA, **Klaas Muller**. De uitgesproken kwaliteit en de expressieve kracht van het portret trokken onmiddellijk zijn aandacht. Na een grondige vergelijkende studie van Rubens' oeuvre, identificeerde Muller het afgebeelde gezicht als dat van

een model dat de Antwerpse grootmeester herhaaldelijk gebruikte om apostelen, koningen en figuranten af te beelden in zijn vroege jaren in Antwerpen. Dit gezicht is onder andere te herkennen als dat van de *Heilige Thomas* in de serie apostelen in het Prado (Madrid), en als *Melchior* in *De Aanbidding van de Wijzen* in Antwerpen (KMSKA).

Om de toeschrijving te bevestigen, onderging het werk grondig kunsthistorisch onderzoek door **Ben van Beneden**, voormalig directeur van het Rubenshuis. Volgens hem wijzen verschillende elementen op een originele studie van Rubens: de spontane maar trefzekere penseelvoering, de uitzonderlijke virtuositeit en ook het gebruik van papier, gekleefd op paneel.

Deze ontdekking is des te belangrijker omdat het mogelijk overeenstemt met het verloren prototype dat vermeld staat in het oeuvrecatalogus *Study Heads* (Corpus Rubenianum Ludwig Burchard, Deel XX) van Dr. Nico Van Hout (KMSKA), waarvan de locatie tot nu toe onbekend was en dat als verloren werd beschouwd.

Links: Peter Paul Rubens, *Sint-Thomas*, circa 1611, Museo del Prado
Rechts: Peter Paul Rubens, *De Aanbidding van de Wijzen*, 1624-1625, KMSKA

Al op jonge leeftijd maakte Rubens studietekeningen op papier. Waarschijnlijk startte hij tijdens zijn Italiaanse periode met het schilderen van studiehoofden in olieverf, in navolging van Federico Barocci en Annibale Carracci. “Rubens legde in snelle, spontane schetsen gezichten vast, vaak vanuit verschillende invalshoeken,” aldus Van Beneden. “Zo bouwde hij een visueel repertoire op van expressieve fysionomieën die hij later herhaaldelijk inzette in zijn grote composities.”

Toen Rubens zich in 1608 in Antwerpen vestigde en zijn atelier opstartte, investeerde hij doelbewust in deze studies. “Dat was zijn startkapitaal,” zegt Van Beneden. De vroegste exemplaren schilderde hij op papier, dat vervolgens op paneel werd gelijmd om wellicht beter hanteerbaar te maken in het atelier.

Een extra argument voor deze toeschrijving wordt geleverd door een fascinerend visueel detail: het papier onthult een onderliggende schets van een jong meisje, later overschilderd door de studie van een oude man. Door het werk om te draaien, is deze oorspronkelijke tekening duidelijk zichtbaar onder de weelderige grijze baard. Dit element vormt een bewijs van deze vroege atelierpraktijk.

Het is de derde belangrijke toeschrijving van Klaas Muller aan de Antwerpse grootmeester. Zijn eerdere ontdekking, *De jacht van Diana*, werd in 2018 op BRAFA verkocht aan een internationale verzamelaar en bevindt zich vandaag in permanente bruikleen in het Snyders-Rockoxhuis in Antwerpen.

Deze unieke schets wordt nu voor het eerst aan het publiek getoond op de 71e editie van BRAFA, en biedt een zeldzaam inzicht in de werkwijze en creativiteit van de Vlaamse meester.

Praktische informatie

Data en locatie

BRAFA loopt van zondag 25 januari tot zondag 1 februari van 11 u. tot 19 u. Maandag 26 januari

2026 enkel op uitnodiging

Nocturne op donderdag 29 januari 2026 tot 22 u.

Brussels Expo - Paleizen 3, 4 C 8. Ingang via Paleis 4

Belgiëplein 1 / 1020 Brussel

Raffaella Fontana

Head of Press C Communication - m +32 (0)497 20 99 56 - r.fontana@brafa.be

Paul Michielssen

Nederlandstalige Belgische pers - m +32 (0)495 24 86 33 - p.michielssen@brafa.be

Antiekbeurs van België vzw - t. +32 (0)2 513 48 31 - info@brafa.be – www.brafa.art

Volg BRAFA op: [Facebook](#) - [Instagram](#) - [LinkedIn](#) - [X](#) - [YouTube](#)

DELEN

PRIVATE BANK